

Stilfullt framförande av bortglömt oratorium

**Franz Xaver Richter: La deposizione dalla croce di Gesù Cristo
Supraphon SU 4204-2 (2 CD)**

Foto © Supraphon

På det tjeckiska skivmärket Supraphon kommer den här förnämliga dubbel-cdn med **Franz Xaver Richters** (1709-89) aldrig tidigare inspelade passionsoratorium *La deposizione dalla croce di Gesù Cristo* från 1748.

Richter, som troligen var bördig från Mähren (hans födelseort har inte kunnat fastställas), är i musikhistorien mest känd som representant för den på sin tid så berömda Mannheim-skolan. Orkestern vid hovet i Mannheim utvecklade en virtuos och dynamisk spelstil som lade grunden för den moderna fyrsatsiga symfonin och den homofona orkesterstil som skulle komma att förbinda barocken med klassicismen.

Men Richter, som också ömt vårdade den traditionella kontrapunktiken, tröttnade så småningom på vad han tyckte var de mannheimska modenyckerna och tog anställning som kapellmästare vid katedralen i Strasbourg.

Han komponerade en stor mängd symfonier, stråkkvartetter, kantater och mässor och författade även en på sin tid berömd harmonilära.

Den berömde musikaliske upptäcktsresanden **Charles Burney**, som for runt för att kartlägga musiklivet i 1770-talets Europa, ansåg att Richters barockmelodier visserligen var uppfinningsrika, men att han förstörde dem med för många sekvensbildningar. Kanske det ändå i ett nötskal fångar Richters position mellan gammalt och nytt?

Oratoriet *La deposizione*, som här föreligger i en akustiskt generös upptagning från *Jungfru Marias födelsekyrka i Vranov* i Mähren (*Kostel Narození Panny Marie ve Vranově*), är Richters enda i genren.

Librettot är skrivet av den i Wien och Dresden verksamme italienske hovpoeten **Giovanni Claudio Pasquino**, och har även använts av tonsättare som Johann Joseph Fux och Johann Adolf Hasse.

Texten, som utgår från en långfredagsbetraktelse i Johannesevangeliet (utförlig dokumentation finns i texthäftet), tillfogar ytterligare några karaktärer än vad som anges i Bibeln och återspeglar de närvarandes tankar och skuldkänslor i samband med nedtagandet av Jesu lekamen från korset.

Verket, som består av tre körsatser och nio arior med mellanliggande recitativ, inleds med en energisk sinfonia i tre delar vars orkesterbesättning utgörs av stråkar med parvisa horn och oboer. De ofta tredelade ariorna, flera i virtuos italiensk stil, varierar till karaktär och temperament och visar prov på Richters musikaliska infallsrikedom.

Sångarna är alla utsökta och bemästrar den musikaliska stilens figursång med stor finess. Flera är namnkunniga i den yngre generationen tjeckiska sångare, till exempel den lyriska sopranen **Kateřina Kněžíková**, som i Maria Magdalenas parti ger den egna syndabekännelsen ett gripande uttryck.

Tysken **Philipp Mathmann**, vars höga, klara countertenor har mer soprankontur, sjunger sina partier med lyster och briljans. Detsamma gäller för den allsidige tenoren **Jaroslav Březina**, liksom Kněžíková hemmahörande på Nationalteatern i Prag, och den unga höga lyriska sopranen **Lenka Cafourková Ďuricová**.

En mörkare stämfärg har den polske countertenoren *Piotr Olech*, som upprört bryter av den allmänt hållna melankolin med en rivig indignationsaria; *Dovria bastarti, ingrato!*

Det är en mycket välgjord inspelning där den tjeckiske dirigenten **Roman Válek** leder den på tidstroga instrument ypperligt musicerande **Czech Ensemble Baroque**. Skivan är en pärla och borde göra varje vän av barock- och 1700-talsmusik glad.

Henry Larsson

Franz Xaver Richter: La deposizione dalla croce di Gesù Cristo

Dirigent: **Roman Válek**.

Czech Ensemble Baroque Orchestra & Choir

Maddalena (sopran): **Kateřina Kněžíková**

Giuseppe d'Arimatea (tenor): **Jaroslav Březina**

Giovanni (countertenor): **Philipp Mathmann**

Simone (countertenor): **Piotr Olech**

Nicodemo (sopran): **Lenka Cafourková Ďuricová**